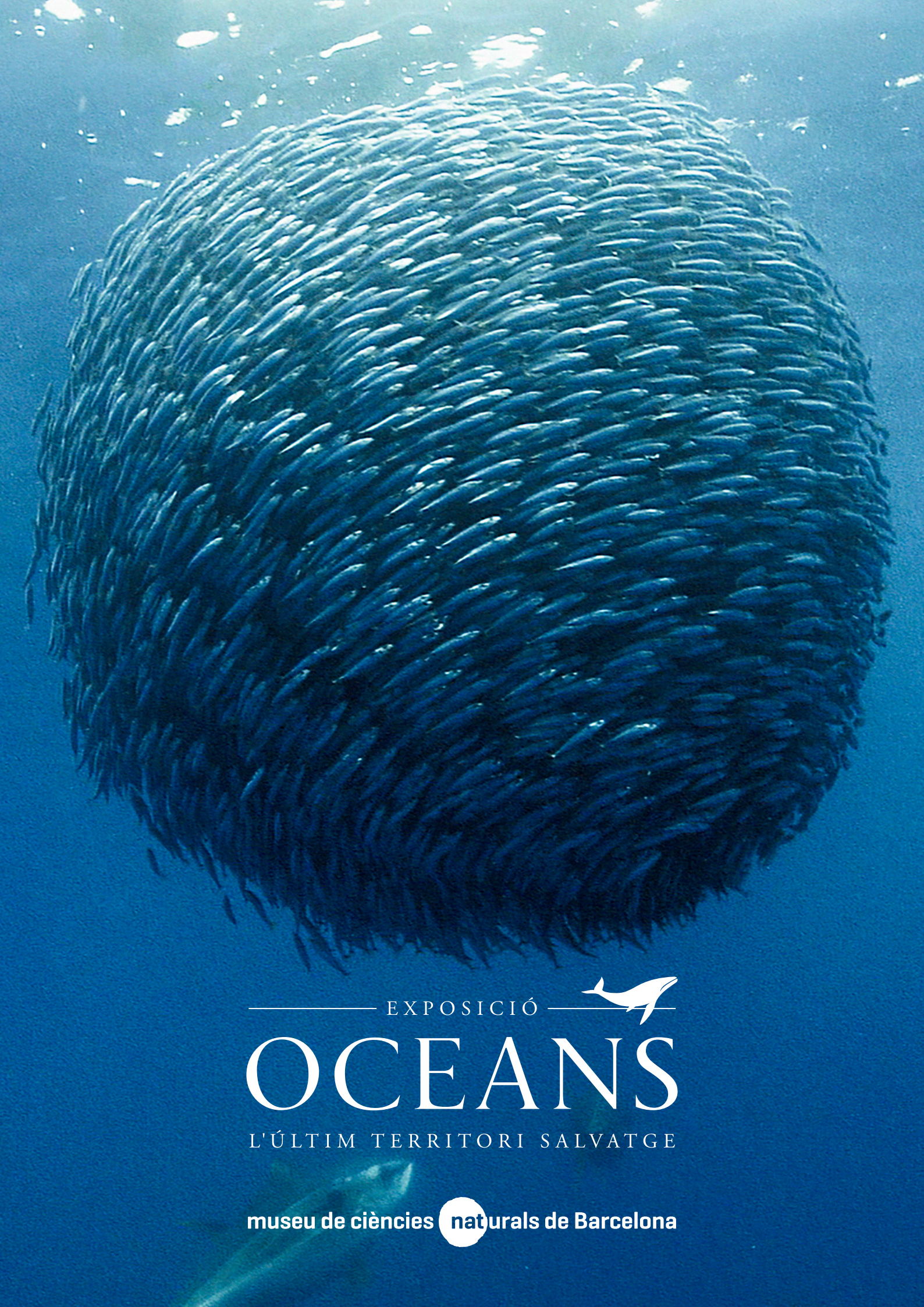

— EXPOSICIÓ —

OCEANS

L'ÚLTIM TERRITORI SALVATGE

museu de ciències naturals de Barcelona

Índex

- 1. Introducció**
- 2. Què explica?**
- 3. Com ho explica?**
 - 3.1. Pantalla immersiva**
 - 3.2. Circuit de 14 pantalles**
 - 3.3. Imatges 3D estereoscòpiques**
 - 3.4. Dispositius interactius**
 - 3.5. La balena del Museu de Ciències Naturals de Barcelona**
- 4. Sobre el documental *Oceans***
- 5. Activitats per a tots els públics**
 - 5.1. Tallers *Mar a fons***
 - 5.2. Tardes de cinema... al Museu!**
 - 5.3. Tertúlia del Club dels Llunàtics**
- 6. Informació pràctica**
- 7. Crèdits**
- 8. Museu de Ciències Naturals de Barcelona**

1. Introducció

El **Museu de Ciències Naturals de Barcelona** presenta l'exposició ***Oceans, l'últim territori salvatge***, basada en les imatges inèdites de l'extraordinari documental *Oceans* de Jacques Perrin i Jacques Cluzaud . Més que una visita, l'exposició proposa una experiència audiovisual pels fons marins de tot el planeta per descobrir la bellesa i riquesa dels oceans i la importància de la seva preservació.

L'exposició ***Oceans, l'últim territori salvatge*** convida a fer un recorregut audiovisual pel fons marí a partir d' una selecció de les **480 hores** d'imatges inèdites del documental *Oceans*, el major testimoni que s'ha filmat mai sobre els fons marins. Una de les atraccions de l'exposició és una gran pantalla corbada que multiplica l'efecte immersiu i permet gaudir doblement d'aquesta oportunitat única de submergir-se en els oceans dels cinc continents. El recorregut inclou també un circuit de **14 grans pantalles** d'alta definició, **imatges 3D estereoscòpiques** que cal mirar amb ulleres o rèpliques de grans animals marins. Completen la mostra **dispositius interactius** amb informació bàsica i multidisciplinària sobre els oceans, una **gran tortuga** naturalitzada que aporta el Museu i una zona destinada a **activitats infantils** i a **photocall**.

Origen de l'exposició

El suport audiovisual de l'exposició és una selecció de les **480 hores** d'imatges inèdites d'enorme valor divulgatiu i científic del documental *Oceans*, la major i més espectacular producció que s'ha fet mai sobre els fons marins i que va obtenir el *Cèsar* al millor documental al 2011. Va requerir **7 anys** de treball, **75 expedicions**, la participació de **500** persones i **50** milions d'euros. Dirigida per Jacques Perrin i Jacques Cluzaud, (nominats a l'Òscar al millor documental per *Nómadas del viento* al 2003), *Oceans* va obrir noves perspectives sobre el coneixement de la vida en els oceans. Es va desenvolupar expressament per al projecte la tecnologia de filmació més innovadora que va fer possible seguir amb la càmera a la mateixa velocitat a espècies marines com dofins o tonyines; arribar a profunditats on l'home no havia estat mai abans o descobrir noves espècies.

Aquesta mostra, el propòsit de la qual és despertar emocions i consciències, adapta la pel·lícula al format narratiu de l'exposició on qui es mou és l'espectador. "L'oceà, més desconegut que la superfície lunar, és l'únic territori de la Terra que no té fronteres físiques. Els animals poden moure's amb total llibertat com feien abans sobre els continents: és l'últim territori salvatge" afirma Òscar Vega, comissari de l'exposició.

2. Què explica?

L'Exposició ***Oceans, l'últim territori salvatge*** és una experiència en la qual el visitant, després d'un fascinant viatge, surt transformat; descobreix la bellesa i riquesa dels oceans i pren consciència de la necessitat de preservar-los. Des de les plaques polars i les llacunes tropicals fins a vastes superfícies de mar obert, l'exposició mostra els oceans com a territori d'immensitat, inexplorat, salvatge, d'origen de la vida, fascinant, insubstituïble, amenaçat, de supervivència i equilibri però també de cooperació i de pau.

Territori d'immensitat: vista des de l'espai, la Terra és un extraordinari planeta blau, els oceans cobreixen tres quarts parts de la seva superfície. Les muntanyes més altes de la Terra es troben a l'oceà. La fossa més profunda que es coneix arriba fins a 11.000m, més que l'altura de l'Everest.

Territori per descobrir: l'oceà un espai inexplorat, del qual a penes coneixem un 5%. Hem cartografiat la Lluna i les sondes espacials han aterrat a Mart, però l'oceà continua sent un gran misteri per l'home. El busseig modern no va començar fins a 1942.

Territori salvatge: l'oceà és l'extensió lliure més gran del planeta, una vasta amplitud gairebé sense límits, sense fronteres, en el qual els seus habitants, milions i milions, es mouen amb total llibertat. Un animal marí pot recórrer en línia recta més del doble de quilòmetres que un animal terrestre. És l'últim territori salvatge.

Territori origen de la vida: tota la vida que hi ha a la Terra va sorgir de l'oceà. Algunes espècies van fer un gran salt evolutiu quan van sortir-ne, d'elles provenen tots els vertebrats que habiten avui sobre la Terra. Coneixem 240.000 espècies d'animals marins, però n'hi ha milions encara per descobrir.

Territori fascinant i insubstituïble: la natura ha assajat totes les formes, tots els colors i totes les grandàries i ha creat tots els éssers vius "possibles", l'espectacle de la vida és

incommensurable. Cada vegada que s'extingeix una espècie renunciem a una riquesa insubstituïble que ha requerit milions d'anys d'evolució.

Territori amenaçat: els éssers humans som el depredador més terrible del planeta. Es pesca un 250% més del peix que l'oceà pot substituir. Les reserves marines s'han reduït un 90% i, si no hi posem remei, el 2050 la pesca mundial es pot haver acabat.

Hi ha pesca il·legal que posa en perill moltes espècies. Les espècies més evolucionades, com ara els mamífers marins, també són les més vulnerables perquè tenen cicles llargs de reproducció. Els éssers més complexos també són els més vulnerables, incloent-hi l'home. No obstant això, espècies com els crancs i les meduses es reproduïxen amb facilitat, per la qual cosa els mars en poden acabar plens.

Territori de supervivència i equilibri però també de pau: la vida salvatge pot semblar-nos cruel però vida i mort formen part del mateix cicle vital. En el món salvatge els animals no maten per a res, la mort obre pas a nova vida, a més diversitat, tots depenem de tots. Moltes espècies col·laboren entre si i el peix gros no sempre es menja al petit. Molts peixos s'uneixen en grups per defensar-se. Cada animal, cada planta, cada espècie, resulta imprescindible per a l'equilibri biològic.

3. Com ho explica?

3.1. Pantalla immersiva

És el cor de l'exposició, una projecció de 15 minuts amb projectors làser sobre una gran pantalla corbada de 150m² dissenyada especialment per a l'exposició que embolcalla l'espectador creant la il·lusió d'estar submergit en les profunditats marines.

3.2. Circuit pantalles

Ruta audiovisual de 35 minuts aproximadament per 14 pantalles distribuïdes per l'espai expositiu amb projecció de vídeos d'alta definició.

3.3. Imatges 3D estereoscòpiques

Pantalles amb imatges estereoscòpiques filmades directament amb dues càmeres 3D realitzades pel bussejador italià Roberto Rinaldi sobre espècies i paisatges marins de la mediterrània. Una oportunitat única per descobrir d'una manera diferent el fons marí.

3.4. Dispositius interactius

Permeten aprofundir sobre diferents aspectes dels oceans com l'origen i sorgiment de la vida; clima i els corrents; la classificació d'espècies; les amenaces humanes com la sobrepesca i la contaminació; les aplicacions dels oceans per farmacologia o energies alternatives.

3.5. La balena del Museu de Ciències Naturals de Barcelona

La Balena del Museu, que està penjada sobre les escales del vestíbul, esdevé de forma natural l'últim àmbit de l'exposició Oceans. Així, després de l'experiència immersiva pels fons marins, aquest esquelet de 20m de llargada i 1 tona de pes completa la perspectiva

d'aquests immensos animals que l'exposició mostra exhaustivament i en diferents situacions com alletant les seves cries, jugant, migrant,...

Una vitrina amb fotos, vídeos i textos proporciona informació de la curiosa història d'aquest esquelet de l'espècie Rorqual comú (*Balaenoptera physalus*) que l'estiu de 1862 va varar a Llançà mentre es dirigia al mar de la Ligúria a alimentar-se com encara fan els individus d'aquesta espècie.

4. Sobre el documental Oceans

“Ser un peix entre els peixos, un dofí entre els dofins, un ocell entre els ocells.” Aquesta era l’obsessió de Jacques Perrin i Jacques Cluzaud, directors del documental. Volien que l’espectador se sentís com si hi estigués submergit, com si ell mateix fos una criatura de l’oceà. Volien que el públic se sentís inundat d’emocions.

Per aconseguir-ho Jacques Perrin va donar als operadors de càmera el temps que necessitessin per ser acceptats pels animals. Però amb això no n’hi va haver prou. Van haver d’idear noves eines per poder seguir dofins i altres peixos quan nedaven a tanta velocitat que cap bussejador podia seguir-los. Van construir noves càmeres per poder rodar quan el mar estava tan encrespat que ningú, tret dels peixos, s’hi podia estar.

Aquestes noves tecnologies no només van donar noves emocions sinó que ens van descobrir relacions desconegudes entre espècies i van permetre als científics entendre millor la vida marina.

5. Activitats per a tots els públics

L'exposició *Oceans* es completa amb un ampli programa d'activitats que inclou tallers, conferències, tardes de cinema, taules rodones, tertúlies...per gaudir i reflexionar sobre els oceans des de diverses perspectives.

5.1. Tallers *Mar a fons* dins la setmana de la ciència

El Mar a fons és un projecte de divulgació creat i desenvolupat per l'Institut de Ciències del Mar (ICM-CSIC) en col·laboració amb Obra Social "la Caixa" que apropa el coneixement sobre els mars i els oceans a l'àmbit educatiu mitjançant diverses propostes didàctiques. Per a més informació www.elmarafons.com

Què s'amaga en el gel marí antàrtic? taller per conèixer el paradigma de la biodiversitat antàrtica, com és possible que hi hagi una selva sota un desert de gel? Es podran veure i tocar mostres úniques portades des de l'Antàrtida i descobrir una nova perspectiva sobre el continent gelat. Es podran conèixer les adaptacions dels organismes a condicions extremes i esbrinar el perquè del gegantisme d'alguns animals i la importància de la xarxa tròfica antàrtica.

Exploració dels oceans amb un vehicle submarí tripulat: immersió simulada en un vehicle submarí tripulat, on es podrà conèixer de primera mà com són alguns dels fons marins on el grup de recerca de l'Institut de Ciències del Mar treballa habitualment i es posaran a prova la capacitat d'observació dels participants en enfrontar-se a les dificultats que suposa l'estudi de les profunditats marines.

Dies : 18 i 19 de novembre; hora a determinar, diversos passis al llarg del dia

Edat: a partir de 7 anys

Lloc: Museu de Ciències Naturals de Barcelona, Parc del Fòrum

Preu: activitat gratuïta

5.2. Tardes de cinema... al Museu!

Aquest cicle, que combina gran cinema i una visita a l'exposició, convida a gaudir i reflexionar amb pel·lícules que mostraran els oceans des de l'aventura, la navegació, el descobriment, biologia. Les sessions, que es duran a terme el segon dissabte de mes a partir del gener del 2018, es dirigeixen al públic familiar.

Consultar programació a www.agenda.museuciencies.cat

5.3. Tertúlia del Club dels Llunàtics

La Tertúlia del Club dels Llunàtics és una tertúlia de debat lliure sobre l'actualitat científica que se celebra cada quart dijous de més dins l'exposició permanent del Museu, entre milers d'espècimens de les ciències naturals. Amb motiu de l'exposició temporal, es dedicaran varies sessions als oceans, des de diverses perspectives i amb ponents d'excepció. El Club dels Llunàtics s'inspira en la tradició de la societat lunar de Birmingham que es feia en nits de lluna plena "per il·luminar la ment dels homes".

- **Preu:** activitat gratuïta
- **Lloc:** Exposició permanent del Museu de Ciències Naturals de Barcelona, Parc del Fòrum
- **Inscripció online obligatòria**
- *S'oferirà un refrigeri als assistents*

Properes sessions del Club dels Llunàtics

Allò desconegut als oceans

- **Dia:** 18 de gener del 2018
- **Horari:** 19h
- **Ponent:** Josep Maria Gili, biòleg marí i professor d'investigació del CSIC
- **Moderador:** Jordi Serrallonga, arqueòleg, naturalista i assessor del Museu de Ciències Naturals de Barcelona

Meduses, les papallones del mar

- **Dia:** 15 de febrer del 2018
- **Horari:** 19 h
- **Ponent:** Dacha Atienza, cap de col·leccions, recerca i documentació del Museu de Ciències Naturals de Barcelona
- **Moderador:** Jordi Serrallonga, arqueòleg, naturalista i assessor del Museu de Ciències Naturals de Barcelona

També es programarà durant el 2018 un cicle de conferències i una taula rodona per al Dia Mundial dels Oceans (8 de juny) que s'anunciarà al www.agenda.museuciencies.cat

6. Informació pràctica

Durada

Del 3 de novembre de 2017 al 14 de setembre del 2018

Horaris

De dimarts a divendres, de 10 a 18 h

Dissabtes de 10 a 19 h

Diumenges i festius de 10 a 20 h

Dies de tancament: dilluns no festius, 1 de gener, 1 de maig, 24 de juny i 25 de desembre

Preus

Entrada a l'exposició Oceans:

Normal: 6,5 €

Reduïda: 4,50 €

Combinada exposició "Oceans" i "Planeta Vida": 10,50 €

Per a més informació sobre l'exposició:

http://museuciencies.cat/exposicio_temporal/oceans/

També podeu seguir les últimes novetats a: #oceansMCNB

Com arribar-hi

Museu de Ciències Naturals de Barcelona
Pl. Leonardo da Vinci, 4-5 (Parc del Fòrum)

08019 Barcelona

museuciencies@bcn.cat

Tel. 932566002

Enllaç a [Google maps](#)

Amb metro

L4 (Línia groga)

Parada: el Maresme-Fòrum

Amb tramvia

TRAMBesòs T4

Parada: Fòrum

Amb bus

7, 36, 143, H16, B23, Barcelona Bus Turístic i Barcelona City Tour

Bicing

Parada més propera: Rambla Prim

7. Crèdits

Exposició *Oceans, l'últim territori salvatge*

Promotors: Galatée Films, World Exhibitions S. L. (WE)

Concepte de l'exposició, Comissari: Óscar F. Vega

Basada en el metratge de la pel·lícula *Oceans*

Coproducció: Íñigo González Choren

Coproducció: Guido Rosales

Documental *Oceans*

Dirigit per: Jacques Perrin i Jacques Cluzaud

Guió: Jacques Perrin, Jacques Cluzaud, François Sarano, Stéphane Durand, Laurent Debas

Música original: Bruno Coulais

Produït per: Jacques Perrin i Nicolas Mauvernay

8. Museu de Ciències Naturals de Barcelona

El Museu de Ciències Naturals de Barcelona és una institució amb **134 anys** d'història que conserva un patrimoni de **tres milions** d'exemplars en els àmbits de la **mineralogia, la petrologia, la paleontologia, la zoologia i la botànica**.

Actualment, el Museu de Ciències Naturals de Barcelona té quatre seus situades en tres parcs emblemàtics de la ciutat. Al parc del Fòrum, la seu del Museu; al parc de Montjuïc, el **Jardí Botànic**, i al parc de la Ciutadella, el **Castell dels Tres Dragons** i el **Museu Martorell** (antics museus de Zoologia i Geologia) que han esdevingut el centre de recerca del Museu. Aquests dos edificis allotgen els departaments de **col·leccions**, bona part de les quals es conserven en aquestes dues instal·lacions, de **recerca**, que porten a terme diverses línies d'investigació, i el **Centre de documentació**, que posa a l'abast del públic especialitzat més de 20.000 llibres, 1.600 revistes i 3.000 mapes, entre altres documents.

El **Museu de Ciències Naturals al Parc del Fòrum**, inaugurat el març del 2011, disposa d'unes instal·lacions àmplies i modernes que han permès innovar el discurs museogràfic i els programes educatius i divulgatius del Museu de Ciències Naturals. Els serveis i les instal·lacions, amb un total de 9.000 m² distribuïts en dues plantes, s'estructuren al voltant d'un immens vestíbul d'accés lliure que és el punt de partida i d'arribada de tots els programes del Museu: l'exposició permanent «**Planeta Vida**», els espais per a exposicions temporals, la Mediateca, el Niu de Ciència (per a infants de 0 a 6 anys), les aules, la sala d'actes, els tallers, les seus per a associacions naturalistes i la botiga.